

WWW.DIABETES.BE

DIABETES & DE MAATSCHAPPIJ

LIEN DIERCKX

PROJECTVERANTWOORDELIJKE KENNISCENTRUM DIABETES INFOLIJN

DIABETES & DE ACTIEVE BEVOLKING

Toegang tot de gezondheidszorg

Rijbewijs

Verzekeringen

Tewerkstelling

Financiële tussenkomsten

Diabetesmateriaal tijdens **vliegtuigreis**

Toegang tot de gezondheidszorg

Rol van de Diabetes Liga

Diabetes Liga t.o.v. **persoon met diabetes**:

- Dienstverlening aan voordelige prijzen
- Informatie over financiële voorzieningen
- Opkomen voor

Diabetes Liga t.o.v. **overheid**:

- Advies geven
- Mee beslissen

Dossier '**bekwame helper**'

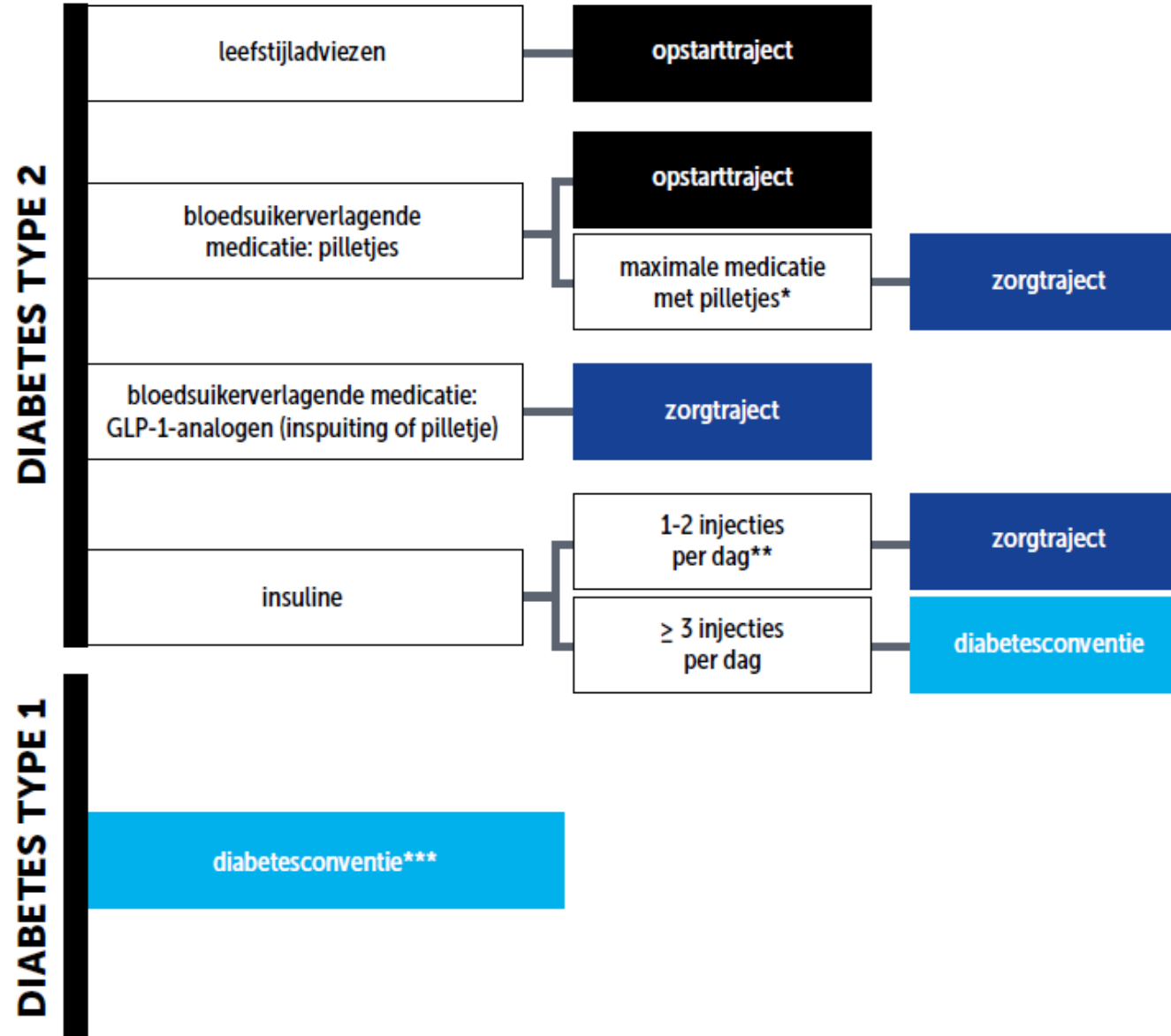
Toegankelijke
verzekeringen

ZORGSYTEMEN & VOORZIENINGEN

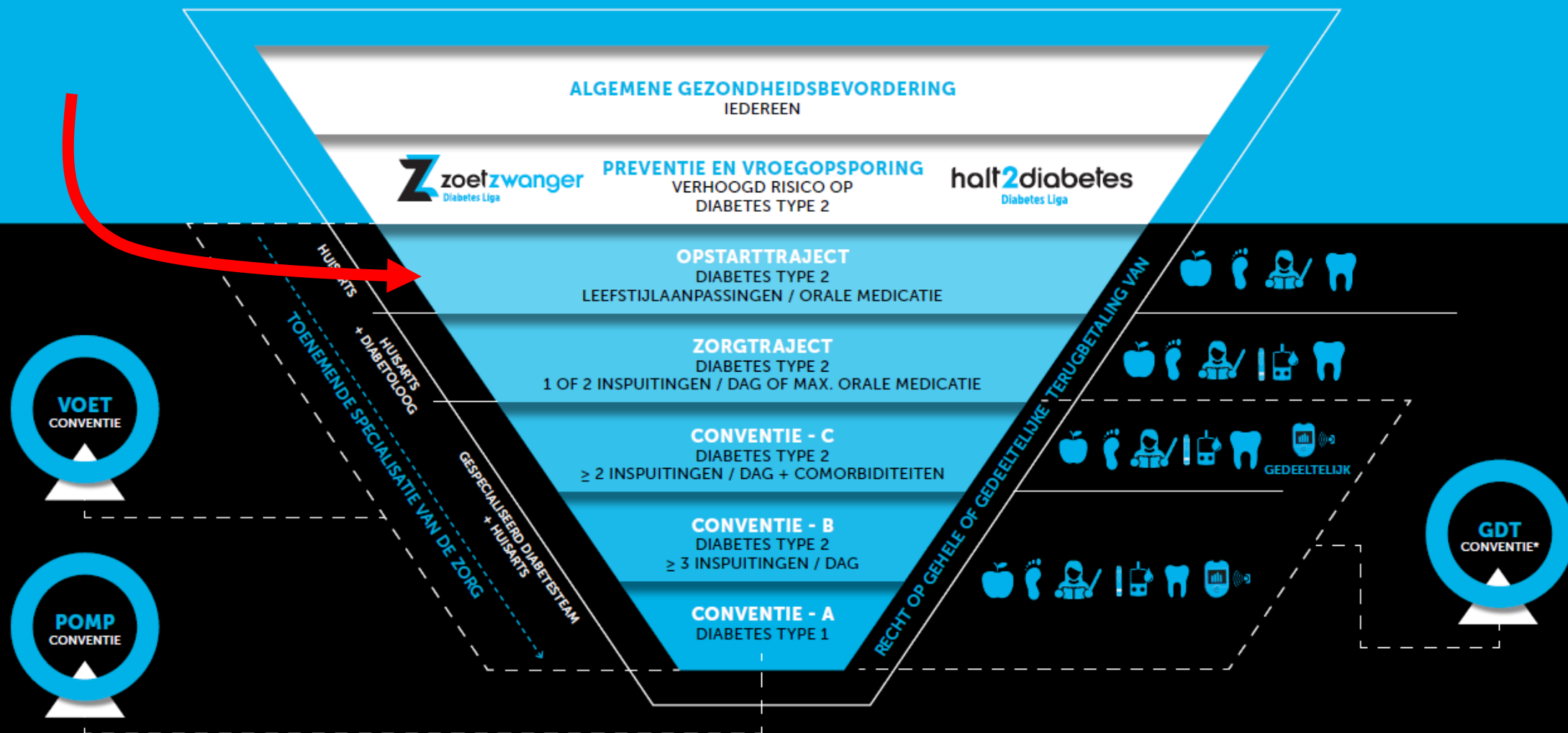
Bij diabetes

WELK ZORGSTELTEN VOOR WIE?

DIABETES LANDSCHAP

HET OPSTARTTRAJECT

- voor alle personen met diabetes type 2 die niet in een ander diabeteszorgsysteem behandeld worden.
- Je huisarts is je eerste aanspreekpunt
- Behandeling bestaat uit:
 - leefstijladviezen (voeding en beweging);
 - en/of bloedsuikerverlagende medicatie (pilletjes**).
- Het opstarttraject wordt elektronisch aangevraagd door de huisarts die je Globaal Medisch Dossier (GMD) beheert.
- Geen document ter bevestiging.
- Binnen het opstarttraject **geen terugbetaling** voorzien voor zelfcontrole materiaal (bloedglucosemeter, bloedglucosestrips en lancetten of sensoren).

VOORTRAJECT WORDT OPSTARTTRAJECT

NIEUW:

- Geen jaarlijkse hernieuwing
- Gratis educatie voor iedereen, ongeacht leeftijd / bijkomende risicofactoren

i 4 sessies educatie/jaar:

- waarvan minstens **1** door **diabeteseducator**
- individueel (30 min) of groepssessies (2 uur, 10 personen)
- **niet-educatoren** volgen jaarlijks **2 uur opleiding** (apotheek, verpleegkundige, kinesitherapeut, diëtist, podoloog)

VOORTRAJECT WORDT OPSTARTTRAJECT

NIEUW:

- Geen jaarlijkse hernieuwing
- Gratis educatie voor iedereen, ongeacht leeftijd / bijkomende risicofactoren
- Podologie (vlg risicocategorie): 2x/jaar volledig terugbetaald (7715153)

1: Verlies van gevoeligheid in de voet of neuropathie

2a: Lichte orthopedische misvormingen

zoals prominente metatarsaal koppen met minimale eelten en/of soepele hamer- of klauwstand van de tenen of beperkte hallux valgus.

2b: Ernstige orthopedische afwijkingen

3: Vaatlijden of vroegere voetwonden of amputatie of Charcotvoet

VOORTRAJECT WORDT OPSTARTTRAJECT

NIEUW:

- Geen jaarlijkse hernieuwing
- Gratis educatie voor iedereen, ongeacht leeftijd / bijkomende risicofactoren
- Podologie (vlg risicocategorie): 2x/jaar volledig terugbetaald (7715153)
- Diëtik: 2x/jaar volledig terugbetaald, sessie van 30 min (nieuwe nomenclatuurcode)
- Preventieve mondzorg: 1x/jaar volledig terugbetaald (301593 – 301604, alle leeftijden)

Work in progress

EMD-pop-ups stimuleren
huisarts tot OPSTARTTRAJECT

OVERZICHTSTABEL OPSTARTTRAJECT DIABETES

Voor zorgverleners betrokken bij het opstarttraject diabetes

LAATSTE UPDATE: 15/01/2024

Algemeen:

- Consultaties diëtetiek, podologie alsook individuele en groepseducatie opstarttraject kunnen steeds via het getuigschrift aangerekend worden. Je kan als zorgverlener ook kiezen voor derdebetalersregeling.
- Alle zorgverleners (behalve tandartsen) dienen zich te houden aan de honoraria die officieel zijn vastgelegd. Zorgverleners mogen dus geen supplement aan de rechthebbende of de ziekteverzekering vragen. Huisartsen mogen er wel voor kiezen om zich niet te conventioneren en dus zelf hun tarieven voor consultaties te bepalen.
- Nomensoft is een databank van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen met een zoekmotor. Die databank combineert de codenummers en de omschrijving van de prestaties met de tarieven en de reglementaire basis. Meer informatie over de specifieke voorwaarden kan je in Nomensoft terugvinden en in de specifieke KB's (zie ook website Riziv).

WAT	WIE	NOMENCLATUUR	FREQUENTIE	HONORARIUM Vanaf 01/01/24	REMGELD	OPMERKINGEN
Opstarttraject aanvraag	Huisarts	400374	1x/jaar	Zie nomensoft € 24,92	€ 0,00	
Opstarttraject aanvraag	Huisarts Medisch Huis	400396	1x/jaar	Zie nomensoft € 24,92	€ 0,00	
Preventieve Mondzorg	Tandarts	301593 (ambulant) 301604 (gehospitaliseerd)	1x/jaar	Zie nomensoft € 74,50	€ 0,00	Eventuele ereloonsupplementen zijn volledig ten laste van de patiënt, voorschrift van de huisarts is niet nodig.
Diëtetiek*	Diëtist	771816	2x/jaar	Zie nomensoft € 24,14	€ 0,00	Minimumduur: 30 minuten
Podologie*	Podoloog	771153	2x/jaar	Zie nomensoft € 36,22	€ 0,00	Minimumduur: 45 minuten. De arts kan dit enkel voorschrijven bij een verhoogd voetrisico.

OVERZICHTSTABEL OPSTARTTRAJECT DIABETES

Voor zorgverleners betrokken bij het opstarttraject diabetes

WAT	WIE	NOMENCLATUUR	FREQUENTIE	HONORARIUM Vanaf 01/01/24	REMGELD	OPMERKINGEN
Individuele educatie */** Het totaal van de verstrekkingen binnen educatie is maximaal 4x/jaar (inclusief groepseducatie), max. 2 individuele educatiesessies per dag Educatie gedurende minstens 30 min., verslag naar voorschrijvende arts verplicht + bijhouden dossier	Diabeteseducator	794253	Max. 4x/jaar	Zie nomensoft € 31,55	€ 0,00	Frequentie: Bij het verstrekken van educatie minimum 1 verplichte sessie door diabeteseducator. Inhoud: over de ziekte en de levensstijl.
	Diëtist	794275	Max. 3x/jaar	Zie nomensoft € 31,55	€ 0,00	Inhoud: educatie diëtetiek.
	Apotheker	794290	Max. 3x/jaar	Zie nomensoft € 31,55	€ 0,00	Inhoud: aansporen tot therapietrouw.
	Verpleegkundige	794312	Max. 3x/jaar	Zie nomensoft € 31,55	€ 0,00	Inhoud: opvolgingsbezoek / zelfmanagementondersteuning Waar: bij de patiënt thuis, verpleegkundige (niet-diabeteseducator) mag geen groepssessies geven.

OVERZICHTSTABEL OPSTARTTRAJECT DIABETES

Voor zorgverleners betrokken bij het opstarttraject diabetes

WAT	WIE	NOMENCLATUUR	FREQUENTIE	HONORARIUM Vanaf 01/01/24	REMGELD	OPMERKINGEN
Groepseducatie */** Het totaal van de verstrekkingen binnen educatie (individueel en groepseducatie samen) is maximaal 4x/jaar, maximaal 1 groepssessie per dag Groepseducatie gedurende minstens 120 min., voor maximaal 10 patiënten, verplicht opstellen verslag met identiteit patiënt en de behandelde thema's	Diabeteseducator	794334	Max. 4x/jaar	Zie nomensoft € 19,72 (per deelnemer)	€ 0,00	Frequentie: Bij het verstrekken van educatie minimum 1 verplichte sessie door diabeteseducator. Inhoud: over de ziekte en de levensstijl.
	Diëtist	794356	Max. 3x/jaar	Zie nomensoft € 19,72 (per deelnemer)	€ 0,00	Inhoud: educatie diëtetiek.
	Apotheker	794371	Max. 3x/jaar	Zie nomensoft € 19,72 (per deelnemer)	€ 0,00	Inhoud: aansporen tot therapietrouw.
	Kinesitherapeut	794393	Max. 3x/jaar	Zie nomensoft € 19,72 (per deelnemer)	€ 0,00	Inhoud: aansporen tot lichaamsbeweging Kinesitherapeut (niet-diabeteseducator) mag geen individuele educatiesessie geven.

* Er is steeds een voorschrift van de GMD-houdende huisarts nodig. Wat betreft diëtetiek, is er geen verzekeringstegemoetkoming verschuldigd voor prestaties gedurende een hospitalisatie (idem met podologie) en als de rechthebbende in een ander reglementair of conventioneel kader reeds verstrekkingen geniet die diëtetiek omvatten.

** Voor elke reeks van 4 zittingen, verleend aan eenzelfde rechthebbende gedurende eenzelfde kalenderjaar, wordt minstens één zitting gegeven door de diabeteseducator. Gedurende een kalenderjaar kan een rechthebbende dus geen terugbetaling krijgen voor meer dan 3 zittingen 794275, 794290, 794312, 794356, 794371 en 794393 samen. Tijdens een opname of verblijf in een gemeenschappelijke verblijfplaats hebben patiënten geen toegang tot de terugbetaling van verstrekkingen diabeteseducatie binnen het opstarttraject.

	OPSTARTTRAJECT DIABETES TYPE 2	ZORGTRAJECT DIABETES TYPE 2	DIABETES- CONVENTIE
BEGELEIDING	4 educatiesessies/jaar gegeven door een diabeteseducator, diëtist, verpleegkundige, apotheker of kinesist, waarvan minstens 1 verplicht door diabeteseducator (volledig terugbetaald) 2x 30 min/jaar bij erkend diëtist (volledig terugbetaald) 2x 45 min/jaar bij erkend podoloog (bij verhoogd voetrisico, volledig terugbetaald) 1x per jaar preventieve mondzorg, volledig terugbetaald	5 educatiesessies/jaar gegeven door een diabeteseducator (volledig terugbetaald) + 5 extra educatiesessies in jaar van opstart of kalenderjaar daaropvolgend (volledig terugbetaald) 2x 30 min/jaar bij erkend diëtist (volledig terugbetaald) 2x 45 min/jaar bij erkend podoloog (verhoogd voetrisico, volledig terugbetaald) 1x per jaar preventieve mondzorg, volledig terugbetaald	educatie in het ziekenhuis (volledig terugbetaald) opvolging in het ziekenhuis door diëtist en verpleegkundige-diabeteseducator, op vraag consultatie bij psycholoog 2x 45 min/jaar bij erkend podoloog (verhoogd voetrisico, volledig terugbetaald) 1x per jaar preventieve mondzorg, volledig terugbetaald
ZELFCONTROLE-MATERIAAL	geen zelfcontrolemateriaal	bij behandeling met inspuiting(en) of GLP-1-analoog (ook oraal): bloedglucosemeter/3 jaar 150 strips/6 maand 100 lancetten/6 maand	zelfcontrolemateriaal te verkrijgen via het ziekenhuis: bloedglucosemeter + strips of (sensoren gratis voor conventiegroep A en B, conventiegroep C enkel mits eigen opleg)
AANVRAAG-PROCEDURE	huisarts vraagt dit jaarlijks elektronisch aan	contract (éénmalig) te ondertekenen door huisarts, diabetesspecialist en patiënt	jaarlijks contract te ondertekenen met de conventie

DIABETES & DE ACTIEVE BEVOLKING

Toegang tot de gezondheidszorg

Rijbewijs

Verzekeringen

Tewerkstelling

Financiële tussenkomsten

Diabetesmateriaal tijdens **vliegtuigreis**

Rijbewijs aanpassen

**= WETTELIJKE
VERPLICHTING**

Arts verplicht om
patiënt in te lichten

Patiënt is verplicht
binnen 4
(werk)dagen na
diagnose aanvraag
te doen

AANGEPAST RIJBEWIJS BIJ DIABETES

VOOR WIE?

Iedereen met diabetes, ongeacht de behandeling (ook indien enkel leefstijlaanpassing en dus geen medicatie)

WAT ZEGT DE WET?

- binnen de 4 werkdagen na diagnose dien je een aangepast rijbewijs te hebben
- ook voor een voorlopig rijbewijs dient er een aangepast rijbewijs aangevraagd te worden

WAT MOET JE ZELF DOEN?

- oud rijbewijs, rijgeschiktheidsattest en/of -advies en identiteitskaart meenemen naar het gemeentehuis
- geldigheidsduur aangepast rijbewijs in het oog houden

WAT GEBEURT ER INDIEN JE DIT NIET NALEEFT?

- geen aangepast rijbewijs = geen geldig rijbewijs en geen geldige autoverzekering
- vervallen verklaring van recht op sturen
- strafbaar met geldboetes en/of gevangenisstraf

Rijbewijs

- Max. geldigheid afh. van **categorie**, niet van leeftijd

- Aangepast rijbewijs = rijbewijs met **vervaldatum**

- **Autoverzekering** (als patiënt zelf!) verwittigen

- Normaal geen pasfoto nodig

- Risico op hypo's

Wettelijke verplichting **snelle suikers** in auto

VOORWAARDEN RIJGESCHIKTHEID

- Stabiele diabetes
- Inzicht in aandoening
- Risico hypoglycemie kennen
- Therapietrouw
- Diabeteseducatie
- Geneeskundig toezicht

RIJBEWIJS GROEP 1 PRIVAAT VERVOER

	Twee- of driewielige bromfiets of een lichte vierwieler, naar bouw- of motorvermogen ($\leq 50 \text{ cm}^3$), met een bepaalde maximumsnelheid van meer dan 25 km/u en maximum 45 km/u. Een aanhangwagen mag gekoppeld worden. Is de maximumsnelheid van de twee- of driewielige bromfiets $\leq 25 \text{ km/uur}$, dan is een rijbewijs niet nodig.	AM
	Motorfietsen: maximum 125 cc en 11 kW met een vermogens/gewichtsverhouding van minder dan 0,1 kW per kg en driewielers met motor ($> 50 \text{ cm}^3$ en/of $> 45 \text{ km/u}$) met een maximumvermogen tot 15 kW. Een aanhangwagen mag gekoppeld worden, behalve aan een motorfiets met zijspan waarvan het zijspanwiel niet is uitgerust met een rem.	A1
	Motorfiets: maximum 35 kW met een vermogens/gewichtsverhouding van minder dan 0,2 kW per kg. Opgelet: dit mag niet afgeleid zijn van voertuigen met meer dan het dubbele vermogen. Een aanhangwagen mag gekoppeld worden, behalve aan een motorfiets met zijspan waarvan het zijspanwiel niet is uitgerust met een rem.	A2
	Motorfietsen met of zonder zijspan met een vermogen van meer dan 35 kW en driewielers met een motorvermogen van meer dan 15 kW. Een aanhangwagen mag gekoppeld worden, behalve aan een motorfiets met zijspan waarvan het zijspanwiel niet is uitgerust met een rem.	A
	Een vierwieler met motor (bv. de meeste quads). Een auto waarvan de M.T.M.* maximum 3.500 kg bedraagt, ontworpen en gebouwd voor het vervoer van ten hoogste acht passagiers, de bestuurder niet meegerekend. Een aanhangwagen met een M.T.M. van maximum 750 kg mag gekoppeld worden. Aan de voertuigen mag een aanhangwagen gekoppeld worden met een M.T.M. van meer dan 750 kg, op voorwaarde dat de M.T.M. van auto en aanhangwagen samen maximum 3.500 kg bedraagt. Indien de M.T.M. van de aanhangwagen meer dan 750 kg bedraagt en de M.T.M. van auto en aanhangwagen samen bedraagt meer dan 3.500 kg (en maximum 4.250 kg), moet 'code 96' vermeld worden op het rijbewijs.	B
	Rijdend voertuig van categorie B en een aanhangwagen of oplegger waarvan de M.T.M. meer bedraagt dan 750 kg en maximum 3.500 kg.	B + E
	Voertuigen gebruikt voor land- en bosbouw, inclusief aanhangwagens en voertuigen ingeschreven als landbouwmaterieel, landbouwmotor of maaimachine. Het rijbewijs is enkel geldig op Belgisch grondgebied.	G

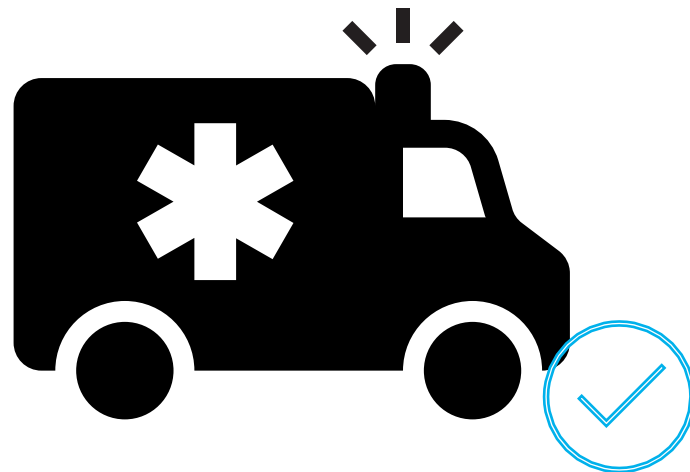
GROEP 1 = PRIVAAT VERVOER

AM, A, A1, A2, B, B+E, G

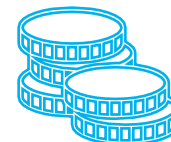
BEHANDELING	RIJGESCHIKTHEIDSATTEST VIA	GELDIGHEIDSDUUR
Leefstijlaanpassingen Orale antidiabetica Injecties met GLP-1-analogen Tot en met 2 insuline-injecties/dag	Huisarts	Maximum 5 jaar
3 of meer insuline-injecties/dag Insulinepomp	Endocrinoloog	
Verhoogd risico op een ernstige hypo Na een ernstige hypo		
Recurrente hypo na een wachttijd van minimum 3 maanden met intrekking van het rijbewijs		

Een “ERNSTIGE HYPO”, whats that?

Wanneer de persoon met diabetes **hulp van derden** nodig heeft

Kostprijs

Gratis, **tenzij**:

1. Het de **eerste keer** is dat je een aangepast rijbewijs aanvraagt

2. Je van een papieren versie overstapt naar een **elektronisch rijbewijs**

3. Je gemeente **standaard** een **administratieve kost** aanreken
→ Dit is per gemeente anders

4. Er sprake is van **diefstal of verlies**

RIJBEWIJS GROEP 2

PROFESSIENEEL VERVOER

Tot deze groep behoren ook alle categorieën bezoldigd of gelijkgesteld vervoer: taxichauffeurs, ambulanciers, buschauffeurs, verhuurdiensten met een chauffeur, bezoldigd leerlingenvervoer en rijsschoolinstructeurs die het praktische onderricht verstrekken.

WELKE GROEPEN OMVAT DIT?

Voertuigen met een M.T.M.* van meer dan 3.500 kg en maximum 7500 kg, ontworpen en gebouwd voor het vervoer van maximum acht passagiers, de bestuurder niet meegerekend. Een aanhangwagen met een M.T.M. van maximum 750 kg mag gekoppeld worden.

C1

Voertuigen met een M.T.M. van meer dan 7500 kg, ontworpen en gebouwd voor het vervoer van maximum acht passagiers, de bestuurder niet meegerekend. Een aanhangwagen met een M.T.M. van maximum 750 kg mag gekoppeld worden.

C

Voertuig van categorie C en aanhangwagen of oplegger waarvan de M.T.M. meer bedraagt dan 750 kg.

C + E

Voertuig van categorie C1 en aanhangwagen of oplegger waarvan de M.T.M. meer bedraagt dan 750 kg, op voorwaarde dat de M.T.M. van vrachtwagen en aanhangwagen samen maximum 12.000 kg bedraagt. Rijdend voertuig van categorie B en aanhangwagen of oplegger waarvan de M.T.M. meer bedraagt dan 3.500 kg, op voorwaarde dat de M.T.M. van voertuig categorie B en aanhangwagen samen maximum 12.000 kg bedraagt.

C1 + E

Autobus/autocar die is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van meer dan 8 passagiers en maximum 16 passagiers, de bestuurder niet meegerekend. De lengte van de autobus is maximum 8 meter. Een aanhangwagen met een M.T.M. van maximum 750 kg mag gekoppeld worden. Bestuurder moet voldoen aan de vakbekwaamheidsvoorschriften.

D1

Autobus/autocar die is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van meer dan 16 passagiers, de bestuurder niet meegerekend. Een aanhangwagen met een M.T.M. van maximum 750 kg mag gekoppeld worden. Bestuurder moet voldoen aan de vakbekwaamheidsvoorschriften.

D

Autobus/autocar van categorie D en een aanhangwagen met een M.T.M. van meer dan 750 kg. Bestuurder moet voldoen aan de vakbekwaamheidsvoorschriften.

D + E

Autobus/autocar van categorie D1 en een aanhangwagen waarvan de M.T.M. meer bedraagt dan 750 kg. Bestuurder moet voldoen aan de vakbekwaamheidsvoorschriften.

D1 + E

Rijbewijs B+E afgegeven voor 01/05/2013: Rijdend voertuig van categorie B en een aanhangwagen of oplegger waarvan de M.T.M. meer bedraagt dan 3.500 kg, op voorwaarde dat de M.T.M. van het rijdend voertuig en aanhangwagen samen niet meer dan 12.000 kg bedraagt.

B + E

* Maximum Toege laten Massa

Opgelet!

- P. medicatie met hypo-risico:
 - Min 2x/d glycemie meten
 - Meten op relevante momenten
- Steeds administratieve kost
- Dienst bevolking met attest + rijbewijs + e-id

GROEP 2 = PROFESSIONEEL VERVOER

C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1, D1+E

BEHANDELING	RIJGESCHIKTHEIDS- ADVIES NODIG VAN	RIJGESCHIKTHEIDS- ATTEST VIA	GELDIGHEIDSDUUR
Leefstijlaanpassingen Bloedsuikerverlagende medicatie die geen hypo's veroorzaken	Huisarts Verslag oogarts	Arbeidsgeneesheer	Maximum 3 jaar
Bloedsuikerverlagende medicatie die hypo's veroorzaken Insuline-injecties Insulinepomp	Endocrinoloog Verslag oogarts		
Recurrente hypo na een wachttijd van minimum 3 maanden met intrekking van het rijbewijs			

CARA

Centrum rijgeschiktheid en
voertuigaanpassing

Voert
rijgeschiktheidsonderzoek
uit bij vermindering
functionele vaardigheden

Arts verwijst naar deze
instantie door (groep 2)

Ik ondergetekende, _____, geneesheer, verklaar hierbij de hierna vermelde kandidaat onderzocht te hebben en hem/haar¹ overeenkomstig de bepalingen van bijlage 6 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs naar de desbetreffende specialist(en) te hebben verwezen.

Op basis van mijn vaststellingen en de ingewonnen adviezen verklaar ik de kandidaat²:

- ☐ niet rijgeschikt voor het besturen van voertuigen van de categorie^(*)
- ☒ AM ☐ A1 ☐ A2 ☐ A ☐ B ☐ B+E ☐ G
- ☐ rijgeschikt voor het besturen van voertuigen van de categorie^(*):
- ☐ AM ☐ A1 ☐ A2 ☐ A ☐ B ☐ B+E ☐ G
- zonder aanpassingen, voorwaarden noch beperkingen
- ☐ rijgeschikt voor het besturen van voertuigen van de categorie^(*):
- ☒ AM ☐ A1 ☐ A2 ☒ A ☐ B ☐ B+E ☐ G
- onder volgende voorwaarden of beperkingen^(*):
- ☐ code 02: gehoorprothese/hulp communicatie
- ☐ code 61: beperkt tot verkeersdeelname van 1 uur na zonsopgang tot 1 uur voor zons-
ondergang
- ☐ code 62: beperkt tot verkeersdeelname binnen een straal van _____ km rond de woon-
plaats of alleen in de aangegeven plaats-/landstreek
- ☐ code 63: beperkt tot het rijden zonder passagiers
- ☐ code 64: beperkt tot het rijden met een snelheid van niet meer dan _____ km/h
- ☐ code 65: rijden enkel onder begeleiding van een houder van een rijbewijs
- ☐ code 66: beperkt tot het besturen zonder aanhangwagen
- ☐ code 67: niet geldig op autosnelwegen
- ☐ code 68: zonder alcohol

Op basis van medische vaststellingen en, overeenkomstig voormelde bijlage 6, heeft deze geschiktheidsverklaring²:

- ☐ een onbeperkte geldigheidsduur
- ☒ een geldigheidsduur beperkt tot: _____

Ik verklaar de mij ter beschikking gestelde medische adviezen te bewaren in het dossier van de kandidaat voor een periode van 6 jaar.

IDENTIFICATIE VAN DE KANDIDAAT

Naam: _____
Voornaam: _____
Geboortedatum: _____
Rijksregisternummer (facultatief): _____

Adres: _____

IDENTIFICATIE VAN DE GENEESHEER

Naam: _____ Stempel
Adres: _____

Datum: _____

Handtekening

Keurend arts: _____

Ik ondergetekende, _____, geneesheer, verklaar hierbij de hierna vermelde kandida(a)t(e) onderzocht te hebben.

Betreffende mijn specialiteit: _____ vindt u in bijlage mijn verslag en meld ik u de toestand van de kandida(a)t(e) voor het bekomen van een rijbewijs van groep 2 voor de hierna vermelde categorieën of subcategorieën: (*)

☐ rijgeschikt zonder aanpassingen voorwaarden noch beperkingen, voor (*)

- ☐ alle categorieën.
- ☐ de categorieën: ☐ B ☐ C ☐ C1 ☐ D ☐ D1 ☐ B+E ☐ C+E ☐ C1+E ☐ D+E ☐ D1+E

☐ niet rijgeschikt voor (*)

- ☐ alle categorieën.
- ☐ de categorieën: ☐ B ☐ C ☐ C1 ☐ D ☐ D1 ☐ B+E ☐ C+E ☐ C1+E ☐ D+E ☐ D1+E

☐ rijgeschikt met voorwaarden of beperkingen voor de bestuurder voor (*)

- ☐ alle categorieën.
- ☐ de categorieën: ☐ B ☐ C ☐ C1 ☐ D ☐ D1 ☐ B+E ☐ C+E ☐ C1+E ☐ D+E ☐ D1+E
- ☐ code 01.01: bril
- ☐ code 01.02: contactlenzen
- ☐ code 01.06: bril of contactlenzen
- ☐ code 01.07: specifiek gezichtshulpmiddel
- ☐ code 02: gehoorprothese/hulp communicatie
- ☐ code 03.01: prothese/orthese aan bovenste lichaamslid in combinatie met
- ☐ a (links) ☐ b (rechts) ☐ c (hand) ☐ d (voet) ☐ e (midden) ☐ f (arm) ☐ g (duim)
- ☐ code 03.02: prothese/orthese aan onderste lichaamslid in combinatie met
- ☐ a (links) ☐ b (rechts) ☐ c (hand) ☐ d (voet) ☐ e (midden) ☐ f (arm) ☐ g (duim)
- ☐ code 61: beperkt tot verkeersdeelname (bijvoorbeeld: van 1 uur na zonsopgang tot 1 uur voor zonsopgang)
- ☐ code 62: beperkt tot verkeersdeelname binnen een straal van _____ km rond de woonplaats of alleen in de aangegeven plaats of streek: _____
- ☐ code 63: alleen rijden zonder passagiers
- ☐ code 64: beperkt tot het rijden met een snelheid van niet meer dan _____ km/h;
- ☐ code 65: rijden alleen toegestaan in gezelschap van andere rijbewijshouder
- ☐ code 66: beperkt tot het besturen zonder aanhangwagen
- ☐ code 67: niet geldig op autosnelwegen
- ☐ code 68: alcohol niet toegestaan

☐ rijgeschikt met aanpassingen aan het voertuig (*)

- ☐ alle categorieën.
- ☐ de categorieën: ☐ B ☐ C ☐ C1 ☐ D ☐ D1 ☐ B+E ☐ C+E ☐ C1+E ☐ D+E ☐ D1+E
- ☐ code _____
- ☐ code _____
- ☐ code _____

Op basis van medische vaststellingen en overeenkomstig bijlage 6 en artikel 44 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, heeft dit rijgeschiktheidsadvies een geldigheidsduur beperkt tot: _____

Ik verklaar dat ik de mij ter beschikking gestelde medische adviezen gedurende een periode van 6 jaar in het dossier van de kandida(a)t(e) zal bewaren.

Identificatie van de kandida(a)t(e)

Naam: _____
Voornaam: _____
Geboortedatum: ____/____/____
Rijksregisternummer (facultatief): _____

Adres: _____

Identificatie van de geneesheer

Naam: _____
Adres: _____

Datum: _____ Stempel
Handtekening: _____

(*) Aankruisen wat van toepassing

¹ Schrappen wat niet past

² De van toepassing zijnde rubriek aankruisen

Rijbewijs

Belangrijk dat de arts juiste categorieën aanduidt!

Rijbewijs voor categorie A?

→ arts ook categorie AM, A1 en A2 aanduiden

Rijbewijs voor categorie **A3**? (oud rijbewijs – 2 of 3wielerige bromfiets)

→ nu: **AM** aanduiden

Sinds 2017 nieuwe rijgeschiktheidsattesten

→ zie www.diabetes.be of website Vias

RIJGESCHIKTHEIDSATTEST

- E-form in het EMD van de huisarts
- Doel: eenvoudiger maken voor huisarts

NIEUW !

Rijgeschiktheidsattest (voor rijbewijs groep 1) Ga naar ☰

Je kan meer informatie vinden op volgende link: https://www.diabetes.be/sites/default/files/2020-10/Rijbewijs_artsen.pdf

diabetesliga
informeren | connecten | ondersteunen

1 Evaluatie rijgeschiktheid

Medicatie

Chronisch
Geen medicatie geregistreerd [Medicatie toevoegen](#)

Acuut
Geen medicatie geregistreerd [Medicatie toevoegen](#)

[Voeg een opmerking toe](#)

Soort behandeling

Geen significant risico op hypoglycemie
☐ alleen dieet ☐ injectie met incretinemimeticum (GLP 1-analoog)
☐ metformine - DPP4 inh - SGLT2 inh - glitazone - acarbose

Wel risico op hypoglycemie
☐ sulfamide of glinide ☐ insuline 3 inj ⓘ
☐ insuline 1 inj ☐ insuline 4 inj ⓘ
☐ insuline 2 inj ☐ insulinepomp ⓘ

DM complicaties

Oogtoestand
 [+ Commentaar toevoegen](#)

Onderzoek moet gebeuren bij de betrokken specialist. De patiënt is eventueel niet rijgeschikt.

Visus links Visus rechts Datum

Zenuwstelselproblematiek
Amputatie teen, voet, been, voetwonde in voorgeschiedenis, parese, paralyse, belangrijke stoornis gevoeligheid
 [+ Commentaar toevoegen](#)

Bij voet- of beenamputatie: noodzaak advies CARA 02/2441552

Hart en bloedvaten
signifcant ischemisch hartlijden hartfalen hartritmestoornissen pacemaker / insuline defibrillator

DIABETESTECHNOLOGIE ACHTER HET STUUR: WAT ZEGT DE WET?

“Behalve wanneer zijn voertuig stilstaat of geparkeerd is, mag de **bestuurder geen mobiel elektronisch apparaat met een scherm gebruiken, vasthouden noch manipuleren**, tenzij het in een daartoe bestemde houder aan het voertuig bevestigd is.”

NIEUW !
1/07/'22

Wat mag wel

- Eten (maar rijgeschiktheid mag niet aangetast worden – makkelijk hanteerbaar)
- Stilstaan/parkeren om diabetestechnologie te hanteren
- Aflezen van smartphone die in een houder zit (rt-CGM)

Wat mag niet

- Scannen van sensor met reader/smartphone (ook niet bij een alarm)
- Bedienen van insulinepomp

‘Stilstaan’ is niet dit:

Rijbewijs:

Meer info

- Brochures Diabetes Liga
- Website www.diabetes.be
- Diabetes Infolijn 0800/96 333
- FOD mobiliteit en vervoer (infodesk): 02/277 31 11
- VIAS, afdeling CARA: 02/244 15 52

DIABETES & DE ACTIEVE BEVOLKING

Toegang tot de gezondheidszorg

Rijbewijs

Verzekeringen

Tewerkstelling

Financiële tussenkomsten

Diabetesmateriaal tijdens **vliegtuigreis**

A red toy house with a black roof and white windows is positioned on the left. To its right is a clipboard with a silver clip and a black pen resting on a white sheet of paper. Below the clipboard is a dark-colored notebook. The entire scene is set against a dark, textured background.

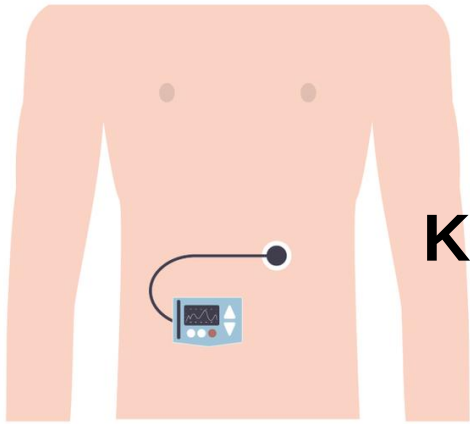
VERZEKERINGEN

Anno 2024 nog steeds een probleem?

PROBLEMEN

1. Hoge bijpremies (schuldsaldoverzekering)
2. Uitsluitingen (verzekering gewaarborgd inkomen)
3. Gebrek aan transparantie binnen de verzekeringen

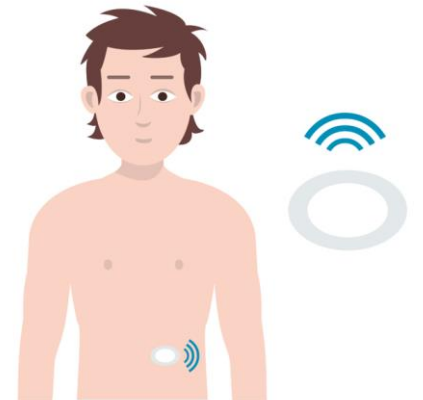

KNELPUNTEN

- Systematische weigering voor bepaalde verzekeringen
- Statistieken (waar verzekeraars beroep op doen) weerspiegelen verleden

Weinig rekening gehouden met:

- huidige behandelingsmogelijkheden (is/rt – CGM)
- verbeterde prognose

CASUS SCHULD SALDO

Nico en Sven (beiden 32 jaar) hebben een leuk huis gevonden en willen dit kopen.

Ze informeren bij de bank voor een lening en schuldsaldoverzekering.

- Nico heeft diabetes type 1 - reeds 26 jaar)
- laatst gemeten HbA1c is 6,9%
- geen complicaties, niet-roker, geen overgewicht.

CASUS SCHULDSALDO

Na eenvoudige simulatie:
bedrag verzekering per maand: € 25
Nico moet een medische vragenlijst invullen.

Bedrag schuldsaldoverzekering:
€ 61,25 (of 145% bijpremie)

Wat nu?

TIPS SCHULDSALDOVERZEKERING

Bekijk lening versus verzekering

Vraag aan arts **bewijs** op van 'goede regeling'

Vraag voorwaarden bij verschillende banken (ook de eigen bank)

Durf onderhandelen.

WET PARTYKA ZORGT VOOR MEER TRANSPARANTIE ...

Wanneer een schuldsaldoverzekeraar je een
bijpremie aanrekent of je weigert omwille van
gezondheidsproblemen, dan moet hij dit objectief
en redelijk motiveren.

MOTIVERINGSPLICHT V/D VERZEKERAAR

de **medische redenen** voor de beslissing

bij bijpremie: de **hoogte** van de bijpremie zowel in **euro als in percentage** van de basispremie

de **persoonsgegevens van de raadsgeneesheer** (voor vragen)

de mogelijkheid voor kandidaat-verzekerden om **referenties naar studies en statistieken op te vragen** of meer uitleg over de berekening van de bijpremie

contactgegevens van en informatie over het 'Opvolgingsbureau voor tarifiering'

WET PARTYKA

Beroepsmogelijkheden = enkel voor énige en eigen gezinswoning:

25% bijpremie: herevaluatie herverzekeraar (15d antwoordtermijn)

75% bijpremie: opvolgingsbureau voor tarifiering

→ nagaan of bijpremie/weigering correct is en indien mogelijk een aangepast verzekeringsvoorstel doen

125% bijpremie: compensatiekas (solidariteitsmechanisme)
bovengrens: 800% bijpremie

DIABETES LIGA IJVERT VOOR DE INVOER VAN ‘RECHT OM VERGETEN TE WORDEN’

WAT IS HET 'RECHT OM VERGETEN TE WORDEN' OOK AL WEER?

Dit is een wetgeving die ervoor zorgt dat personen die kanker overleefd na een bepaalde periode geen verhoogde bijpremie aangerekend mogen krijgen bij het aanvragen van een schuldsaldoverzekering.

In oktober 2021 werd de goedkeuring gegeven om deze **wetgeving uit te breiden** naar **andere chronische aandoeningen**.

Recht om vergeten te worden

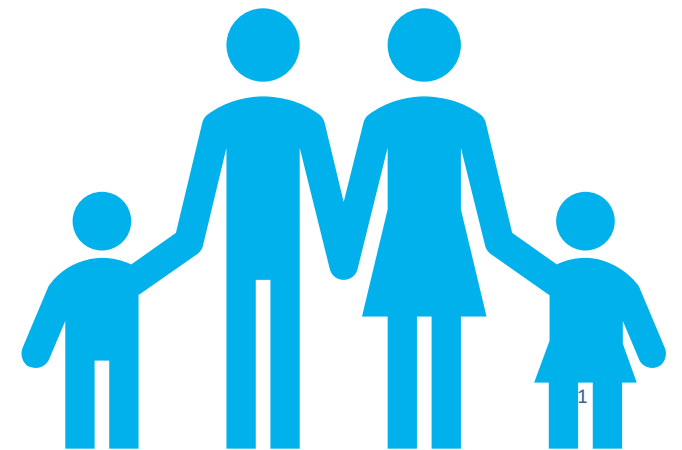
- Diabetes type 1 staat in lijst van Federaal Kenniscentrum voor Gezondheidszorg
- Aangedrongen voor alle vormen van diabetes en ook uitbreiding naar gewaarborgd inkomen. (*negatief advies*)
- **Voorstel: T1 schuldsaldoverzekering met beperkte bijkomende premie (begrensde maximale premie)**

TOT OP VANDAAG NOG GEEN RECHT OM VERGETEN TE WORDEN VOOR PERSONEN MET DIABETES TYPE 1

- Voorstel KCE: (*Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg*) bij premie begrenzen tot 100%
- **Stap achteruit**; nu in praktijk vaak bijpremies rond 75%
- Brief geschreven om met **aandrang** te vragen dit opnieuw te herbekijken en te streven naar 0% bijpremie bij een goede diabetesregeling
- Wachten op antwoord

BA-Familiale verzekering & Diabetes

- Geen invloed op premie
- Geen invloed op voorwaarden

BA-motorvoertuig & Diabetes

Geldig rijbewijs noodzakelijk

- Rijbewijs met vervaldatum = geldig
- Vervallen aangepast rijbewijs = ongeldig

Wijziging in risico melden aan verzekering met

- Kopie rijgeschiktheidsattest of kopie rijbewijs (recto-verso)
- Ontvangstbewijs vragen of aangetekend versturen
- Weigering aanvaarding bijna nooit, soms wel door aantal schadegevallen

GEWAARBORGD INKOMEN

Verzekeringen – gewaarborgd inkomen

Vaak uitsluitingen of hoge bijpremies

Navragen bij eigen bankinstelling

Verschillende maatschappijen proberen

Via verzekeringsmakelaar (= immotheker)

HOSPITALISATIE VERZEKERING

CASUS HOSPITALISATIEVERZEKERING

Odette, 65 jaar, gaat binnen enkele weken in pensioen.

Ze vraagt zich af of ze niet beter een hospitalisatieverzekering zou afsluiten.

Odette heeft diabetes type 2 (sinds 4 jaar), geen complicaties, HbA1c 7,6%, niet-roker, BMI 31.

Hospitalisatieverzekering via mutualiteit

Private hospitalisatieverzekering

Collectieve verzekeringen

PRIVATE HOSPITALISATIE- VERZEKERNG ZONDER BIJPREMIE

Iedere verzekeringsmaatschappij is **verplicht** om een **verzekering** aan te bieden **zonder bijpremie**.

MAAR

**Alle voorafbestaande aandoeningen
mogen uitgesloten worden.**

KBC zou soms toch voorafbestaande aandoeningen na 3 jaar mee verzekeren. Dit wordt steeds individueel bekeken. Lees goed alle kleine lettertjes!

BEROEPSGEBONDEN COLLECTIEVE HOSPITALISATIEVERZEKERING

Vaak volledige acceptatie

Indien minimum 2 jaar aangesloten: recht op individuele verderzetting onder zelfde voorwaarden, zonder vragenlijst

Dit geldt ook voor kinderen en partner indien mee aangesloten

Individuele verderzetting: hogere premie dan binnen groepsverzekering

HOSPITALISATIEVERZEKERING ZIEKENFONDS

- Vaak uitweg personen chronische aandoening
- Na algemene wachttijd: volledige vergoeding volgens basiswaarborg ***bij keuze voor tweepersoonskamer***
- Na 3 à 5 jaar: volledige vergoeding volgens basiswaarborg

TIPS HOSPITALISIEVERZEKERING

Navragen terugbetaling ambulante kosten

Leeftijd: vroeger aansluiten vaak levenslang lagere premie, maar bij mutualiteit is levenslang aansluiten vaak mogelijk

Jaarlijks overzicht Vlaams Patiëntenplatform van hospitalisatieverzekeringen ziekenfonds

Meer info: www.diabetes.be/verzekeringen

DIABETES & DE ACTIEVE BEVOLKING

Toegang tot de gezondheidszorg

Rijbewijs

Verzekeringen

Tewerkstelling

Financiële tussenkomsten

Diabetesmateriaal tijdens **vliegtuigreis**

Tewerkstelling

1) Bij sollicitatie

- Diabetes niet vermelden in sollicitatiebrief of eerste gesprek
- Diabetes positief gebruiken als het toch ter sprake komt

2) Bij tewerkstelling

- Directe collega inlichten
- Diabetes **nooit verzwijgen bij medisch onderzoek**

Tewerkstelling - consensus

1. Overheid

Voorbeeldfunctie

Niet relevante reglementen schrappen

Anti-discriminatiewet

2. Arbeidsgeneesheer

Op de hoogte van moderne
behandeling (IS/RT CGM)

Overleg met werkgever en werknemer

Tewerkstelling - consensus

3. Behandelend geneesheer

Aanpassen behandeling vs.
tewerkstelling

Samenwerking met arbeidsgeneesheer

4. Persoon met diabetes

Verantwoordelijk voor eigen
behandeling

Eigen mogelijkheden correct inschatten

Goede relatie met arbeidsgeneesheer

Tewerkstelling

Minder geschikt	Absoluut niet mogelijk (bij insulineafhankelijke) diabetes
• Werken op grote hoogte; bv. dakbedekker, installateur zonnepanelen, kraanman ... • Werken in ploegen of horeca is vaak moeilijk maar mogelijk	• Beroepsmilitair • Treinbestuurder • Brandweerman • Politieagent • Piloot • Sommige veiligheidsfuncties (bv. cipier)

Tewerkstelling

Goed informeren naar de toegankelijkheid van het werk dat iemand later wil doen vooraleer een specifieke studiekeuze wordt aangevat.

Discriminatie?

DIABETES & DE ACTIEVE BEVOLKING

Toegang tot de gezondheidszorg

Rijbewijs

Verzekeringen

Tewerkstelling

Financiële tussenkomsten

Diabetesmateriaal tijdens **vliegtuigreis**

Financiële tussenkomsten

- **Verhoogde kinderbijslag (= zorgtoeslag)** voor kinderen met diabetes **en vergoeding reiskosten naar kinderconventie**

ZORGTOESLAG (BOVENOP KINDERBIJSLAG)

- Kind met diabetes altijd recht op zorgtoeslag
- Eindigt op de 21ste verjaardag

FISCAAL TEN LASTE ALS GEHANDICAPT KIND

- Enkel vanaf +66% handicap
- gehandicapt kind ten laste = recht op een bijkomende verhoging belastingvrije som
- 'Diabetes' $\neq$ 66% handicap

Conclusie: kind met diabetes zonder bijkomende ernstige complicaties heeft hier geen recht op.

Extra's

Geregeld brengen we een artikel over de financiële voordelen, lees ze in ons ledenmagazine 'Diabetes Info'

- **Wat doet jouw mutualiteit voor diabetes?**
- **Wegwijs in de financiële tegemoetkomingen voor kinderen met diabetes**
- **Privéverzekeringen & diabetes: een bijkomend voordeel?**

WEGWIJS IN DE FINANCIËLE TEGEMOETKOMINGEN VOOR KINDEREN MET DIABETES

Kinderen met diabetes hebben normaal recht op een extra zorgtoeslag bij het groei-pakket (kinderbijslag). Sinds juli 2022 kan de aanvraag sneller en voor een langere termijn uitgevoerd worden (clusterprocedure). Een zorgtoeslag opent vaak ook nieuwe extra tegemoetkomingen. We leggen je in dit artikel uit wat dit in de praktijk betekent.

ZORGTOESLAG

Sinds 2019 is de vroegere kinderbijslag een Vlaamse bevoegdheid. We spreken nu over groeipakket in plaats van kinderbijslag. Kinderen met een verhoogde ondersteuningsnood kunnen recht hebben op een extra toelage bovenop het groeipakket:

ondersteuningsbehoefte'. Het specifieke bedrag is afhankelijk van het toegekende aantal punten en varieert tussen 87 en 583 euro per maand. Ieder kind met diabetes heeft recht op deze zorgtoeslag. Een kind met diabetes heeft (nu) doorgaans recht op 116 euro per maand

Er wordt niet enkel rekening met de medische diagnose vooral ook met de impact aandoening op het dagelijks van het kind en zijn familie (mee) opvolgen van de di consultaties, de interactie en hobby's ... vragen imm

WAT DOET JOUW MUTUALITEIT VOOR DIABETES?

Via de algemene ziekteverzekering (wettelijke verzekering), kan iemand met diabetes in ons land rekenen op bepaalde financiële tegemoetkomingen. De verschillende mutualiteiten hebben daarnaast nog extra voordelen in hun aanbod via de aanvullende ziekteverzekering.

LIEN DIERCKX, PODOLOOG-DIABETES-EDUCATOR, MEDEWERKER KENNISCENTRUM – INFOLIJN, DIABETES LIGA VZW

BESTAAN ER PRIVÉVERZEKERINGEN VOOR PERSONEN MET DIABETES?

PRIVÉVERZEKERINGEN EN DIABETES: EEN BIJKOMEND VOORDEEL?

Voor personen met diabetes kunnen medische kosten zwaar doorwegen in het dagelijkse leven. De algemene ziekteverzekering (wettelijke verzekering) en de mutualiteiten helpen personen met diabetes al op weg, maar er bestaan ook nog privéverzekeringen, zoals een aanvullende hospitalisatieverzekering. Vandaag helpen wij jou door de wereld van privéverzekeringen voor diabetes.

De verzekeringswereld is complex. Het verzamelen van alle gedetailleerde informatie over privéverzekeringen was dan ook geen simpele opdracht. Alle informatie die je hier kan lezen is verzameld via gesprekken met de vermelde verzekeringsmaatschappijen, verzekeringsmakelaars en openbare documenten. Dit artikel is dan ook een illustratief voorbeeld van de meest interessante privéverzekeringen voor personen met diabetes. De waarborgen voor gezinsleden zonder diabetes zien er vaak heel anders uit. Weet dat er nog andere opties beschikbaar zijn.

WAT IS EEN PRIVÉVERZEKERING?

De Belgische overheid heeft vastgelegd dat iedere Belgische inwoner een verzekering moet hebben voor ziektekosten. Deze verzekering is verplicht en moet je aanvragen bij de instanties die hiervoor gemaakt zijn,

Een hospitalisatieverzekering komt normaal gezien alleen tussen in de kosten voor, tijdens of na een ziekenhuisopname. Er bestaat wel een bijzondere polis die interessant kan zijn voor personen met diabetes, namelijk de 'Zware

Naast de basisverzekering biedt iedere mutualiteit ook nog extra voordelen (= aanvullende ziekteverzekering). Deze voordelen, ook wel tegemoetkomingen genoemd, verschillen per mutualiteit. In dit artikel verzamelden we de algemene voordelen voor Vlaanderen.

We lijsten voor jou een aantal 'diabetes' voordelen op. Treur niet wanneer nu nét jouw mutualiteit het minste voordelen lijkt te hebben. Diabetes is niet het enige waar financiële voordelen aan gekoppeld zijn. Mutualiteiten bieden ook andere belangrijke

DIABETESVOORDELEN OP EEN RIJTJE

De tegemoetkomingen voor personen met diabetes kunnen gaan van kortingen op de aankoop van diabetesmateriaal tot financiële ondersteuning van je consultaties bij bv. de podoloog, de diëtist ... Hou er rekening mee dat de extra voordelen op ieder moment kunnen veranderen. Elke mutualiteit is vrij om een bijkomend voordeel wel of niet aan te bieden en kan dit bijgevolg op elk moment wijzigen of afschaffen.

ARTIKEL: WAT DOET JOUW MUTUALITEIT VOOR DIABETES?

	Kamp Diabetes Liga	Lidgeld Diabetes Liga	Diabetes- materiaal	Mobiele app	Voet- verzorging	Diëtist	Bewegen	Extra voor diabetes
Helan	€ 75	€ 60	30% Helan zorgwinkel	€ 20	4 x € 5	€ 25 + max. € 60 (combi raadplegingen en lidgeld Diabetes Liga)	/	/
Neutraal Ziekenfonds Vlaanderen	10 x € 5 / dag	€ 30	Comfoplus	/	65+: 5 x € 5	4 x € 10	€ 30 / jaar (BOV)	/
Vlaams & Neutraal ziekenfonds	24 x € 5 / dag	€ 30	Comfoplus	1 x € 20	60+: 5 x € 5	5 x € 10	/	/
Christelijke mutualiteit	20 x € 5 / dag	/	10% - 35% Goed thuiszorgwinkel (tot € 250)	€ 20	4 x € 5	1 x € 40 (min. 4 x)	/	Leefstijl- programma diabetes type 2 (vanaf 2023) 1 x gezondheids- consulent
Liberaal mutualiteit	14 x € 22 / overnachting	JA	50% (samen met lidgeld Diabetes Liga tot € 150)	€ 20	6 x € 4	/	/	/
Solidaris	/	/	50% (tot € 300)	/	4 x € 3.15	Hoge cholesterol of BMI >25: 6 x € 5	/	/

EUROPESE HANDICAPKAART OF EUROPEAN DISABILITY CARD (EDC)

Voordelen genieten bij
cultuur-, sport- of
vrijtijdsactiviteiten.

Geldig in België + 7
andere deelnemende
Europese
landen: Cyprus, Estland,
Finland, Italië, Malta,
Slovenië en Roemenië.

De kaart is strikt
persoonlijk en bewijst dat
u een handicap hebt.

VOORWAARDEN

U kunt de kaart aanvragen als u erkend bent:

- als persoon met een handicap door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)
- door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid
- **of wanneer uw kind in aanmerking komt voor een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (binnen het Groeipakket).**

Toegang tot de gezondheidszorg

Rijbewijs

Verzekeringen

Tewerkstelling

Financiële tussenkomsten

Diabeteszorg op **school**

Diabetesmateriaal tijdens **vliegtuigreis**

GOED NIEUWS! 2 NIEUWE KB'S DIE DE DIABETESZORG VERGEMAKKELIJKEN

- **Nieuwe wet 'bekwame helper' trad op 18 maart 2024 in voege**
- **Maar ook de nieuwe wet 'activiteiten van het dagelijks leven'**

2 wettelijke kaders die **niet-medisch personeel beschermen** bij het uitvoeren van bepaalde **zorghandelingen**

Meer info: [**diabetes.be/bekwamehelper**](https://diabetes.be/bekwamehelper)

HULP BIJ DIABETESZORG: WIE MAG WAT DOEN?

Voor niet-medisch personeel

De Diabetes Liga ijverde lang voor het invoeren van een beter wettelijk kader rond het uitvoeren van bepaalde zorghandelingen (bijvoorbeeld glucosemeting of toediening insuline) **door niet-medisch personeel**.

Dit is belangrijk in bijvoorbeeld scholen, kinderopvang, jeugdwervingen of voorzieningen voor personen met een beperking. We zijn dan ook verheugd dat er sinds 18 maart 2024 een nieuwe wet hierrond in voege trad.

Onderstaande tabel geeft een overzicht wie, naast het bevoegd medisch personeel, welke handelingen mag stellen. Het spreekt voor zich dat er aan bepaalde voorwaarden voldaan moet worden bij het uitvoeren van deze handelingen.

Meer informatie, zoals voorwaarden en de procedure, vind je in de uitgebreide documenten van Statuut Bekwame Helper en Activiteiten van het Dagelijks Leven (zie website www.diabetes.be/bekwamehelper)

HANDELING	MAG UITGEVOERD WORDEN DOOR	WETTELIJK KADER
Capillaire glucosemeting bij personen met diabetes (vingerprik)	Iedereen	Activiteiten van het Dagelijks Leven ³
Orale medicatie toedienen	Iedereen	Activiteiten van het Dagelijks Leven ³
Insuline toedienen	Bekwame Helper	Bekwame helper ²
Glucagon toedienen (bij ernstige hypoglycemie): Glucagen® (inspuiting) of Baqsimi® (neusspray)	Iedereen	Hulp aan personen in nood ¹
Plaatsen van continue glucosesensor	Iedereen	Is geen voorbehouden verpleegkundige handeling

1. Art. 422bis van het Strafwetboek (Schuldig hulpverzuim)

2. KB Bekwame Helper van 8 maart 2024

3. KB Activiteiten van het Dagelijks Leven van 8 maart 2024.

Diabetesmateriaal tijdens vliegtuigreis

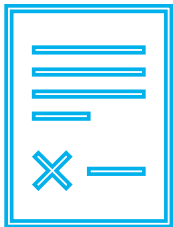
- Diabetesmateriaal in **handbagage**

- Geen vloeistoffen > 100 ml

- Vloeistoffen in **afsluitbare zak**, alle medicatie best met verpakking en bijsluiter

- Security Declaration – arts
- FreeStyle Libre – Medisch certificaat
- CGM en pompen: specifieke aandachtspunten (zie artikel)

Waarom geen diabetesmateriaal in bagageruim?

In het bagageruim kan de temperatuur onder 0 gaan

→ *Bevroren insuline verliest werking!*

Bagage kan zoek raken

Handbagage heb je letterlijk, steeds bij de hand

MEDICAL CERTIFICATE - CERTIFICAT MÉDICAL - MEDISCH CERTIFICAAT - CERTIFICADO MÉDICO

EN - The FreeStyle Libre is a medical device that allows the monitoring of the glucose concentration for patients with diabetes.
FR - Le FreeStyle Libre est un dispositif médical qui permet le suivi du taux de glucose pour les patients diabétiques.
NL - De FreeStyle Libre is een medisch hulpmiddel dat de opvolging van het glucosegehalte toelaat voor diabetespatiënten.
ES - FreeStyle Libre es un dispositivo médico que permite la monitorización de la concentración de glucosa en los pacientes con diabetes.

Date / Date / Datum / Fecha : / /

I the undersigned / Je soussigné(e) / Ondergetekende / El abajo firmante :
Certify that / Certifie que / Verklaart dat / Certifico que :

Surname / Nom / Naam / Apellido :

First name / Prénom / Voornaam / Nombre :

Date of birth / Date de naissance / Geboortedatum / Fecha de nacimiento : - - / - /

EN - The patient must carry at all times the following material
FR - Le patient doit toujours emporter avec lui le matériel suivant

NL - De patiënt moet altijd het volgende materiaal ter beschikking hebben
ES - El paciente debe llevar consigo el siguiente material en todo momento

FreeStyle Libre sensor (applicator + sterile sensor)
Conservation: between 4°C and 25°C

FreeStyle Libre reader
Conservation: between -20°C and 60°C

EN - The treatment of this patient requires the daily use of a FreeStyle Libre system (reader + sensor) to monitor his/her glucose level and should not, under any circumstances, be interrupted. In order for the patient to avoid removing his/her sensor and to maintain a proper functioning of his/her FreeStyle Libre system, he/she should not be exposed to some full-body scanners (i.e. x-ray and millimeter radio-wave). Common electrostatic (ESD) and electromagnetic interference (EMI), including conventional airport metal detectors however do not present any problems. Should there be any doubt about the security scan the patient is going through, please proceed to another type of screening.

FR - Le traitement de ce patient exige l'usage quotidien du système FreeStyle Libre afin de surveiller son taux de glucose et ne doit en aucun cas être interrompu. Pour éviter que le patient retire son capteur et pour maintenir le bon fonctionnement de son système FreeStyle Libre, il/elle ne doit pas être exposé(e) à certains scanners corporels (par exemple : radiographie et ondes millimétriques). Cependant, les interférences électrostatiques (ESD) et électromagnétiques (EMI), y compris les détecteurs de métaux aéroportuaires conventionnels, ne posent aucun problème. En cas de doute sur le type de scan par lequel le patient doit passer, merci de choisir un autre type de contrôle.

NL - Voor deze patiënt is het absoluut noodzakelijk om dagelijks gebruik te maken van het FreeStyle Libre-systeem om zijn glucosegehalte te controleren. Om te voorkomen dat de patiënt zijn/haar sensor verwijdert en om een correcte werking van het FreeStyle Libre-systeem te garanderen, dient hij/zij niet te worden blootgesteld aan bepaalde full-body scanners (bijvoorbeeld met röntgenstraling of millimetergolven). Normale elektrostatische (ESD) en elektromagnetische (EMI) storing, waaronder metaaldetectoren op luchthavens, leveren echter geen problemen op. Bij enige twijfel over het type scan de patiënt wordt blootgesteld, gelieve een andere vorm van controle te verrichten.

ES - El tratamiento de este paciente requiere el uso diario del sistema FreeStyle Libre para controlar su nivel de glucosa. Este control no deberá interrumpirse bajo ninguna circunstancia. Para que el paciente evite quitar su sensor y mantener un funcionamiento adecuado de su sistema FreeStyle Libre, no debe exponerse a algunos escáneres de cuerpo entero (es decir, radiografías y ondas de radio milimétricas). La interferencia electrostática (ESD) e interferencia electromagnética (EMI) normal, incluidos los detectores de metales en los aeropuertos, no presentan ningún problema. En caso de cualquier duda sobre el tipo de exposición a que el paciente está expuesto, realice otro tipo de control.

Signature / Stamp

Binnen NL 0600 0228828 Mo-Fr 08:30 – 17:00.

Bel vanuit het buitenland naar +31 88 822 23 55 (international tariff).
From abroad, please dial +31 88 822 23 55 (international cost).
Depuis l'étranger pour tout renseignement faites le +31 88 822 23 55 (tarif international).
Si desea obtener información y llama desde el extranjero, marque el +31 88 822 23 55 (tarifa internacional).

ADC-24384 v1.0 06/20

Diabetes Info 4 - 2020

Diabetes Info magazine

- Verstandig gebruik van insuline bij diabetes type 1: 10 tips
- Diabetes, ketonen en sport: de drie musketiers of hell's angels?
- Insulinepomp en sensor: tips voor op reis
- Diakids: voor ouders van kinderen of jongeren met diabetes

SECURITY DECLARATION:

Mrs/Miss/Mr

born the

needs vials, syringes and needles for a medical treatment.

Attending physician:

(stamp, signature)

Date: .. / .. / 20..

VRAGEN?